

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 13 april 2006
Ons kenmerk 15/5.6/2006003783
Behandeld door de heer H. Derks (0592) 36 57 91
Onderwerp: Stand van zaken multifunctionele dienstencentra

Geachte voorzitter/leden,

Ons college wil inzetten op de ontwikkeling van multifunctionele dienstencentra voor behoud en versterking van voorzieningen die onontbeerlijk zijn voor de leefbaarheid. "Een goed net van kleinschalige multifunctionele centra met kinderopvang, consultatiebureau, financiële diensten, sociaal-cultureel werk en bibliotheek is onontbeerlijk voor de leefbaarheid. Wij willen samen met gemeenten daarop inzetten" (uit Nota multifunctionele dienstencentra, maart 2004).

Uw staten stelden vervolgens € 450.000,- beschikbaar voor 2004; in principe ook voor elk van de jaren 2005, 2006, 2007 (samen € 1,8 miljoen in de collegeperiode).

Er is hard gewerkt bij gemeenten en provincies. Eind 2004 werd duidelijk hoe de Regeling multifunctionele dienstencentra ingevuld ging worden. Vanaf begin 2005 gingen de gemeente, de provincie en de provinciale instellingen van start met de uitvoering. Op 27 plaatsen konden initiatieven op het gebied van voorzieningen opgepakt worden en op een aantal plekken werden zij, gestimuleerd door de regeling, gestart. Een jaar verder, op 1 januari 2006, is er vanuit alle plaatsen voortgang te melden. Uiteraard gaat het in het ene dorp sneller dan in het andere dorp, maar de impuls die de regeling geeft, is duidelijk zichtbaar. Zowel bij de provincie als in de dorpen heerst tevredenheid over de ontwikkelingen.

Alle Drentse gemeenten hebben, op initiatief van en samen met de provincie, voor 1 april 2006 ook een aanvraag gedaan bij de Regeling onderwijs, cultuur en wetenschap dagarrangementen en combinatiefuncties. Deze regeling streeft nagenoeg dezelfde doelstellingen na als multifunctionele dienstencentra. Wanneer de aanvragen (of een deel daarvan) gehonoreerd gaan worden (en dat horen wij voor 1 juli 2006) zal de uitvoering naadloos aansluiten op het Programma multifunctionele dienstencentra en zal de impuls nog duidelijker terug te zien zijn.

Wij hebben gemeend u van de stand van zaken multifunctionele dienstencentra op de hoogte te brengen via de bijgevoegde memo MFD, een nieuwsbrief in een aantrekkelijk jasje.

Wij houden u op de hoogte van de voortgang ten aanzien van multifunctionele dienstencentra alsmede dagarrangementen en combinatiefuncties.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

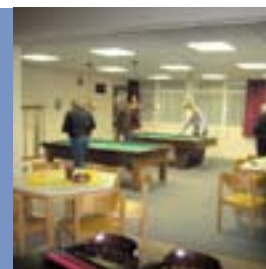
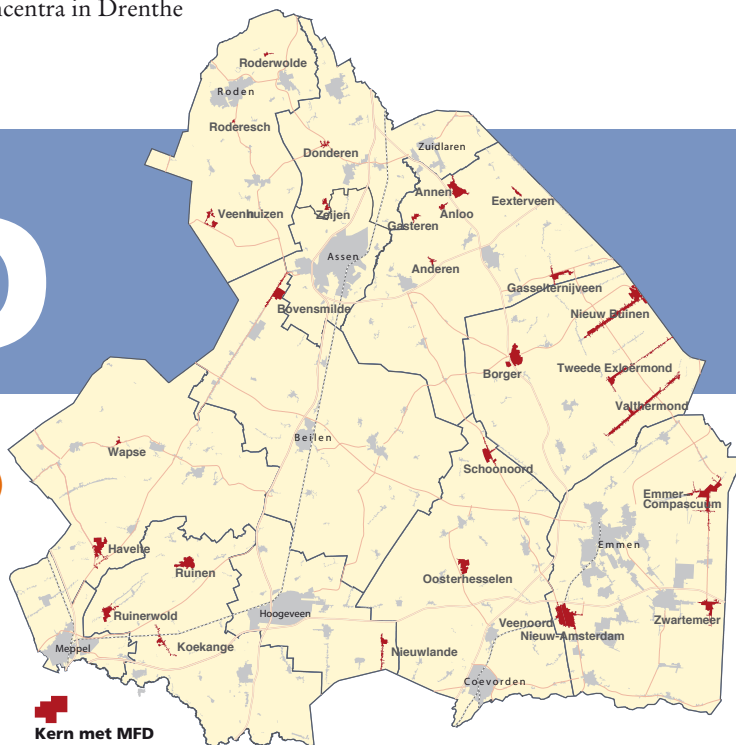
, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
gm/coll.

memo **MFD**

Multifunctionele
Dienstencentra (MFD)
in Drenthe

Wapse: met een
slimme combinatie
kan een klein dorp
heel ver komen
pag. 2

Vernieuwend werken
aan samenwerkings-
arrangementen
pag. 3

Kort

Het convenant van Pesse >

Aan het einde van de conferentie 'Combineren is de sleutel' riep gedeputeerde Anneke Haarsma op tot het 'Convenant van Pesse'. Voorjaar 2005 werd het voorzieningsprogramma Multifunctionele Dienstencentra in werking gezet. Anneke Haarsma blikt na één jaar terug >> pag. 2

Even voorstellen > Het expertteam MFD wordt gevormd door medewerkers namens de organisaties STAMM CMO Drenthe, Stichting Dorpshuizen Drenthe, BOKD, ENOVA en de provincie Drenthe. Zij stellen zich even aan u voor >> pag. 3

Rondgang langs gemeenten >

In februari 2005 gingen in Drenthe 27 multifunctionele initiatieven van start. Hoe is de stand van zaken op dit moment? Hans Derks rapporteert naar aanleiding van zijn rondgang langs de tien deelnemende gemeenten >> pag. 4

Eexterveen houdt touwtjes graag in eigen hand

Chris van der Veen

Een kardeel is een streng die uit een aantal garens is ineengedraaid. In Eexterveen heeft men voor deze naam gekozen om aan te geven hoe het gezamenlijke verenigingsleven in staat is zaken aan te pakken. De touwtjes in eigen hand te houden, kun je ook zeggen. Toen enkele jaren geleden in dit streekdorp duidelijk werd dat er een accommodatieprobleem speelde, nam men zelf het voortouw met het opstellen van een accommodatievisie op lange termijn. In die visie was plaats voor een nieuwe gymzaal, voor een vernieuwd dorpshuis, voor kinderopvang en voor recreatieve plannen voor het buitengebied. Na twee jaar is de gymzaal bijna gerealiseerd en staan de volgende fasen van het ambitieuze plan op stapel.

Eexterveen is trots op zijn dorpskracht. Het dorp telt zo'n 450 inwoners en bijna de helft van dat aantal is op de één of andere manier bij de projecten betrokken. 'Met man, vrouw en macht werken we aan de toekomst van ons dorp,' zegt Janke Klok, lid van de Initiatiefgroep die uit vertegenwoordigers van alle vijftien verenigingen bestaat. Van een leien dakje ging het niet. De gemeente Aa en Hunze zette bij het eigen accommodatiebeleid in op concentratie in grotere dorpen. Voor Eexterveen zou dat het einde hebben betekend van de allerlaatste voorzieningen. Het dorpshuis en de sportzaal zouden verdwijnen. Het dorp maakte bezwaar tegen de gemeentelijke plannen en kwam in de benen. Men stelde een eigen visie op, zorgde dat de neuzen in het dorp dezelfde kant uitwezen, oriënteerde zich op nieuwe ontwikkelingen in het landelijke en provinciale beleid en bewerkte de raadsfracties in de gemeenteraad. En ziedaar: het wonder geschiedde. Het beleid ging om, men knipte het totaalplan in hapklare brokken en zorgde zelf voor de benodigde financiën (€ 150.000 bovenop de gemeentelijke bijdrage).

Eexterveen bouwt Het Bewegingshuis

Voorzitter van Dorpsbelangen Jan Willem Klinkhamer: 'Wij vinden het belangrijk dat er in een dorp plaatsen zijn waar je elkaar tegenkomt, waar je samen kunt sporten en samen een kaartje kunt leggen. Dat is goed voor de samenhang, dat is goed voor de veiligheid. Die constatering is de basis geweest voor onze accommodatievisie.'

van de conferentie. Daar hebben wij dus inderdaad onze eigen invulling aan gegeven.'

De touwtjes van het Kardeel in eigen hand houden betekent in Eexterveen dat de gelijknamige stichting zelf opdrachtgever is voor de nieuwbouw. Bij de uitvoering helpen wekelijks vrijwilligers mee.

Combineren is de sleutel

Janke Klok: 'Tegelijk hebben we vastgesteld dat niet alle voorzieningen per definitie op dezelfde plek in het dorp hoeven samen te komen. Uit onderzoek onder de dorpsbewoners bleek dat men juist graag aan de bestaande plaats van de gymzaal en van het dorpshuis vasthield. Juist in die tijd werd in Pesse een conferentie gehouden over multifunctionaliteit. Daar hebben we het idee opgedaan om in ons dorp een lat-relatie tot stand te brengen tussen deze twee voorzieningen. Lat in de betekenis van samenwerken, niet van samengaan. 'Combineren is de sleutel' was de naam

Het dorp kan met eigen ogen, maar ook via een website volgen wat er gebeurt. 'Goede informatie is het halve werk,' zegt Janke Klok. 'Informatieachterstand bij welke groep dan ook, breekt je altijd op. Daarom brengen we om de paar weken een nieuwsbrief uit, die bezorgd wordt door de schoolkinderen.' 'Een dorp als Eexterveen kan veel, verschrikkelijk veel. Het zit in onze genen,' zegt Jan Willem Klinkhamer. In juni wordt de nieuwe gymzaal als 'bewegingshuis' feestelijk in gebruik genomen. En in één beweging door gaat men verder met de volgende fasen.

Jan Willem Klinkhamer en Janke Klok: plannen maken aan de keukentafel

Anneke Haarsma

Het convenant van Pesse

Anneke Haarsma, gedeputeerde provincie Drenthe

Helemaal aan het einde van de conferentie 'Combineren is de sleutel' mocht ik mijn reactie geven. Ik was onder de indruk van de gedrevenheid en van alle aanwezige energie, van de vrijwillige bestuursleden van dorpshuizen en belangenverenigingen, maar ook uit de welzijnssector en politieke bestuurders. In een poging de euforie die februari 2004 ontstond te behouden, riep ik op tot het 'Convenant van Pesse'.

Vaak neemt het enthousiasme in de weken na een bijeenkomst heel snel af. Maar bij het programma 'Multifunctionele Dienstencentra' gebeurde dat zeker niet. Er is hard gewerkt door gemeenten, provincies en betrokken instellingen om een goed systeem te vinden waarmee we kunnen zorgen dat de dorpen die echt iets willen, ook de ondersteuning krijgen die ze verdienen. In het voorjaar van 2005 mocht ik dan ook het hele voorzieningenprogramma in werking zetten. Er stonden 27 multifunctionele dienstencentra, soms nieuw, soms vernieuwd, op stapel. Alle tien gemeenten met plattelandsgedebied deden mee. Het 'Convenant van Pesse' kreeg een nieuwe dimensie.

We zijn nu één jaar onderweg. In het ene dorp gaan de ontwikkelingen sneller dan

in het andere, maar ondertussen zien we overall ontwikkelingen waar ik als gedeputeerde warm van word. Dorpen die als één man achter hun voorzieningen gaan staan. Terwijl er de mooiste voorzieningen gerealiseerd worden, gebeurt er tegelijkertijd misschien nog wel iets veel belangrijkers. Het dorp gaat ervoor. Met zijn allen. De cohesie in het dorp wordt weer groter. Het leven in het dorp is nog weer leuker geworden. In deze 'memo' staan verhalen uit de praktijk. Hoe is het nu gegaan in Eexterveen en Wapse? Van noordoost tot helemaal zuidwest Drenthe. Mooie, gedreven verhalen die aantonen wat er mogelijk is wanneer het dorp de kans krijgt zijn plannen waar te maken.

Deze ontwikkeling heb ik als gedeputeerde altijd beoogd. Natuurlijk is de

betrokkenheid van de dorpen belangrijk, maar ik wil ook graag de gemeenten noemen. Ook daar is het enthousiasme en het vertrouwen opzienbarend. Zowel vanuit bestuurders als vanuit de ambtenaren. Ik heb begrepen dat het expertteam, dat het voorzieningenprogramma begeleidt, veeleisend is. Het creatieve en gedreven team vraagt veel van de gemeentelijke projectleiders, maar ik begrijp dat zij zich hier alleen maar door hebben laten inspireren. Ik denk ook terug aan de spoedactie op het moment dat het ESF-loket sloot. Een brief in twee dagen tijd opstellen en laten tekenen door alle gemeenten vraagt om verregaande samenwerking. Dat is de grote winst van dit project.

Er komen echter nog twee jaren. Er is veel gedaan en er staat nog veel meer te gebeuren. We laten ons inspireren door de successen tot nu toe en als er ergens in een dorp nog extra handen nodig zijn voor wat metselwerk, dan sta ik voor u klaar!

Dorpsgezicht van Wapse, geschilderd op scheidingswand

Wapse: met een *slimme combinatie* kan een klein dorp heel ver komen

Chris van der Veen

'Wij doen zoiets maar eenmaal in ons leven. Dan is het verschrikkelijk moeilijk om de juiste weg te vinden en de juiste bronnen aan te boren. Je zou willen dat je als vrijwilligersorganisatie een beroep zou kunnen doen op een subsidioloog, ergens bij de gemeente of de provincie.'

Frank Geukers, voorzitter van de stichting Dorpshuis in Wapse, weet op welk terrein hij en zijn mensen bekwaam zijn. Dat is in het bedenken van plannen, het nemen van initiatieven en het stapelen

van stenen. Maar de bouw of verbouw van een gemeenschapsvoorziening zoals Oens Huus in Wapse houdt meer in dan verkennende, enthousiasmerende en uitvoerende werkzaamheden. Geld en medewerking van derden zijn minstens zo belangrijk, zo niet belangrijker. En op dat terrein zijn de meeste vrijwilligersorganisaties minder geschoold. Niet dat ze niet in staat zouden zijn om fondsen aan te schrijven waarvan ze daarvoor nog nooit gehoord hadden. Niet dat ze niet in staat zouden zijn het subsidietraject te regelen voor de verbouw van het dorpshuis. Maar de subsidiepotjes voor de uitvoering van de buitenschoolse en tussenschoolse opvang weten te vinden, dat was een stap te ver.

Oens Kiendhuus gerealiseerd. Evenals de uitbreiding van Oens Huus tot een volwaardige accommodatie. Het dorpshuis waar Wapse al 27 jaar trots op is, vormt een scharnierfunctie in het dorp. 'Dorpshuis, school en sport horen bij elkaar als een drie-eenheid,' zegt Geukers, die in die opvatting steun krijgt van Jos van der Linde, voorzitter van de Wapser Gemeenschap. Eind jaren '70 van de vorige eeuw namen de inwoners van Wapse al het initiatief voor het dorpshuis, hoewel de gemeente Diever destijds vond dat het dorp er te klein voor was. Sindsdien is er aan- en bijgebouwd en kun je overdag, 's avonds en in het weekend geen moment vinden dat er niets gebeurt.

dorp verjongde in plaats van vergrijsde en zette de mogelijkheden van meer uitgebreide opvang (dan de bestaande peuterspeelzaal) op een rijtje. 'Want het is toch onzin om voor drumles naar Assen te moeten, voor vioolles naar Meppel en voor volleybal naar Dwingeloo. Een klein dorp als Wapse heeft op zich weinig, maar met een slimme combinatie van wat je wel hebt, kun je een heel eind komen.'

Hoe kleinschalig haar opzet was, bleek wel op een conferentie in Pesse waar Liesbeth haar plannen toelichtte en waar iedereen paf stond van het idee om met een groep van 6 à 7 kinderen te werken. 'Dat was wel een grap,' zegt ze achteraf. 'Net zo als het feit dat we in augustus jl. begonnen zijn met 0 kinderen en 0 uren. Het idee van naschoolse opvang moet nog groeien in het dorp. Maar ik ben ervan overtuigd dat er meer schapen over de dam komen als de eerste de stap gezet heeft. Voor de toekomst mikken we natuurlijk ook op het uitbreidingsplan van Diever (Kalterbroeken) en de dorpen Vledder, Wateren en Doldersum. Wij liggen ideaal op de route van de tweeverdieners.' De projectgroep die de opvang realiseerde, heeft dat gedaan in nauw overleg met de school, het dorpshuis, de sportvereniging, de muziekvereniging en de peuterspeelzaal. 'Dat is onze achtervang. Zowel de muziekvereniging als de sportvereniging zitten te springen om nieuwe leden. Wat is er mooier dan op deze speelse manier de interesse te wekken van kinderen? We gaan gebruik maken van de trainer en van de muzikleraar. Zo helpt de één de ander. Dat is toch eigenlijk de werkelijke gedachte achter multifunctionaliteit?'

De gedachte achter multifunctionaliteit

Om het verhaal compleet te maken: Hans Derks, toenmalig projectleider dagindeling, heeft Wapse met dit traject op het juiste spoor gezet. Ook toen uiteindelijk bleek dat men nog enig geld tekort kwam. En de tussenschoolse opvang is onder de veelzeggende naam

In één klap raak Het idee voor de naschoolse opvang ontstond al een jaar of zes geleden toen de gemeente Westerveld een bijeenkomst organiseerde in het kader van de actie 'In één klap raak'. Liesbeth Joustra uit Wapse was de enige deelnemster. Ze zag dat haar

Eén van de ruimten van Oens Huus

Vernieuwend werken aan samenwerkings- arrangementen

Hans van Luijk, voorzitter expertteam MFD

Op 25 februari 2004 werd in Pesse een conferentie gehouden over combinaties van voorzieningen op het platteland. Onder de titel 'Combineren is de sleutel' ontmoetten 230 zeer betrokken vertegenwoordigers van gemeenten en allerlei maatschappelijke organisaties elkaar. Gedeputeerde Anneke Haarsma maakte bekend dat de provincie geld beschikbaar stelt voor multifunctionele dienstencentra. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kondigde aan dat er 100 miljoen euro beschikbaar zou komen voor dagarrangementen en combinatiefuncties. Aan het einde van de succesvolle dag sprak mevrouw Haarsma spontaan over 'Het Convenant van Pesse'.

STAMM CMO Drenthe, Stichting Dorpshuizen Drenthe, BOKD en ENOVA, samen met de provincie verantwoordelijk voor de organisatie van de conferentie in Pesse, hebben dit direct opgepakt. Deze vijf organisaties vormen gezamenlijk het expertteam MFD. Dit expertisenetwerk bundelt de bestaande expertise om zo sneller en efficiënter vragen van gemeenten en organisaties te kunnen beantwoorden.

Het netwerk heeft ook een aanjaag- en signaleringsfunctie. Gemeenten en initiatiefgroepen worden zo ondersteund bij de programma-ontwikkeling van multifunctionele dienstencentra. In korte tijd kwamen de tien plattelands-gemeenten met 27 projectvoorstellen.

In samenwerking met de gemeenten en de landelijke ESF-projectorganisatie heeft het expertteam een combinatie gemaakt met het ESF-programma Dagarrangementen en Combinatiefuncties. Daartoe uitgenodigd door 'Den Haag' werd gekoerst op een gezamenlijke ESF-aanvraag van alle twaalf Drentse gemeenten en de provincie. Vorig najaar lagen er 29 nieuwe projectvoorstellen gereed voor indiening voor het ESF-programma.

De plotselinge sluiting van het ESF-loket najaar 2005 heeft het enthousiasme voor de gezamenlijke aanpak niet getemperd. Nog steeds wordt ingezet op een aanvraag in maart 2006.

Daar blijft het echter niet bij. Samen met de gemeenten gaat het expertteam ook na hoe een relatie kan worden gelegd met andere belangrijke ontwikkelingen en mogelijkheden op lokaal niveau, zoals onder meer speelruimte-beleid en duurzaam bouwen. Creatieve nieuwe oplossingen voor de lokale voorzieningen worden uitgewisseld in het overleg van de gemeentelijke projectleiders met het expertteam. Potentiële samenwerkingspartners presenteren zich in dat overleg. Op verzoek van de gemeenten wordt ook nagegaan of en waarvoor extra 'stenengeld' nodig is. Eerste contacten daarover met landelijke fondsen zoals het Oranjefonds, lijken hoopvol.

Het samenwerken van de diverse partners in combinatie met de programmatische werkwijze én een meer integrale visieontwikkeling op en met het lokale niveau, leidt tot een vernieuwende aanpak waar gemeenten met enthousiasme aan meewerken.

Even voorstellen

Het expertteam MFD

Hans van Luijk > STAMM CMO Drenthe

STAMM CMO Drenthe richt zich op het versterken van de leefbaarheid van stad en platteland en op vernieuwing en samenhang in het voorzieningenpatroon. STAMM CMO Drenthe beschikt over inhoudelijke expertise op het gebied van ontwikkeling en vernieuwing van de lokale sociale infrastructuur. STAMM CMO Drenthe is bereid om als voorzitter van het expertisenetwerk een trekkersrol te vervullen. Hans van Luijk is programmaleider bij STAMM.

Marja Janssens > ENOVA

ENOVA wil goede sociale infrastructuur en zorgknooppunten in het landelijke gebied stimuleren, waardoor taakcombinerende mannen en vrouwen optimaal kunnen participeren in arbeid, zorg en vrijetijdsbesteding. ENOVA heeft specifieke kennis op het gebied van dagindeling en dagarrangementen.

William Prinsen > Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD)

Leefbaarheid is voor de BOKD het kernwoord. Voorwaarde voor leefbaarheid is betrokkenheid bij het dorp en zijn omgeving. De hedendaagse betrokkenheid kenmerkt zich door participatie en inzet van vrijwilligers. Het betrekken van mensen in de kwaliteit van de leefomgeving is onze kracht.

Karin Vegt > Stichting Dorpshuizen Drenthe (SDD)

De SDD ondersteunt dorps huizen in Drenthe in de ruimste zin, vanuit het uitgangspunt dat dorps huizen in hoge mate bijdragen aan de leefbaarheid van dorpen. De ondersteuning is vooral gericht op het ondersteunen van de vrijwilligers.

Marjon van der Stok en Hans Derks > Provincie Drenthe

Leefbaarheid is een belangrijk thema binnen de provincie en het voorzieningenniveau is één van de belangrijke pijlers van leefbaarheid. De provincie Drenthe ondersteunt het expertteam MFD als centraal platform binnen het voorzieningenbeleid.

Rondgang langs gemeenten

Hans Derks, programmaleider Wonen & Leefomgeving
De MFD-regeling is een jaar operationeel. Met veel bombarie werd in februari 2005 aangekondigd dat er in Drenthe 27 nieuwe multifunctionele initiatieven werden gestart door een intensieve samenwerking van gemeente en provincie. Er werd vervolgens een circus opgebouwd voor de ondersteuning van de gemeentelijke projectleiders. Daarna is er hard gewerkt aan de uitvoering van de plannen. Het nieuw ontstane netwerk bleek een ideale kapstok om allerlei projecten aan vast te koppelen: van speelruimtebeleid tot aan Europese subsidies; van duurzaam bouwen tot bibliotheekvernieuwing. Maar hoe ging het eigenlijk met de MFD's ?

Het programma is ooit tot stand gekomen na twee rondes van provinciale medewerkers langs de Drentse gemeenten. Om zicht te krijgen op de stand van zaken zou het dan ook passend zijn om een nieuwe Ronde van Drenthe te organiseren. Ik ben (voor een gedeelte samen met Marjon van der Stok) langs de gemeenten gegaan en werd blij verrast door de vaart die het programma heeft genomen. Overall is de trein in beweging gezet. Soms was het begin moeizaam, maar over het algemeen nam het tempo en daarmee het enthousiasme met de tijd toe.

'Er gebeurt nog meer dan was verwacht'

Ik begon mijn rondje in de gemeente **Tynaarlo**. De twee projecten, Zeijen en Yde (een verandering ten aanzien van het originele programma) zijn opgenomen in het Integraal Accommodatie Beleid. Dit betekent dat de school betrokken kan worden in het verhaal en dat zorgt voor een versnelling in het proces. Veel enthousiasme in de dorpen. Tynaarlo zal komende zomer voor beide projecten in de richting van afronding fase 3 zitten.

In **Aa en Hunze** gebeurt er van alles. Vier projecten in de eerste aanvraag en gedurende het eerste jaar kwam daar ook nog een initiatief in Gieterveen bij. Over het project in Eexterveen staat een artikel in deze nieuwsbrief. Ook in de andere dorpen, weliswaar ieder op zijn manier, is er

activiteit. Aa en Hunze heeft tevens de pilot Annen, waar gezocht wordt naar een methode om vraag en aanbod op het gebied van voorzieningen bij elkaar te brengen. De uitkomst uit deze pilot wordt binnenkort gepresenteerd. **Borger-Odoorn** is maar een klein eindje verderop. Toch is er duidelijk verschil in het voorzieningenprogramma. De start van Borger-Odoorn vanuit de Nota 'Kern en Kader' was ingewikkeld. De nota werd door de bevolking ervaren als een verhaal, waarin vooral stond wat niet mogelijk was. Maar ondertussen zijn er, met duidelijke ondersteuning vanuit de dorpen zelf, veel plooiën gladgestreken. Er is in eerste instantie gekozen voor het opzetten van een Brede School in Nieuw-Buinen en een multifunctionele accommodatie in Valthermond. Ook hier zit de gang erin. In **Midden-Drenthe** profiteert vooral het dorp Bovensmilde van het gemeentelijke voorzieningenprogramma. En dat is een bewuste en gefundeerde keus. Centraal staat de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie, waarin de sportvoorziening een belangrijke rol speelt. Er hebben zich veel verschillende processen afgespeeld in Bovensmilde, die uiteindelijk hebben geleid tot een door het dorp gedragen plan voor het nieuwe centrum. In Bovensmilde speelt ook een multifunctioneel project, waarbij de aandacht met name op zorg ligt. Dit project loopt ook volgens plan.

Lekker voor mij om de volgende dag te starten in **Westerveld**, dichtbij en een soort thuiskomen. Veel nadruk op de ontwikkeling van de multifunctionele accommodatie in Havelte. Er wordt gebouwd en dat betekent dat fase 3 al is afgerond. Vanuit Visie op Voorzieningen is het project 'samenwerking/brede school-gedachte' gestart. Dit project gaat snel en zal binnenkort de derde fase afronden. Wapse staat elders in deze nieuwsbrief vermeld.

De projectleider van de gemeente **Hoogeveen** bezoek je in Hooghalen, want het enige project in de gemeente Hoogeveen wordt uitgevoerd in Nieuwlande en geleid door Jan van der Bij van Arrow Consultants. Eén van de meest spraakmakende en bekendste projecten, waar het

Met de gemeentelijke projectleiders om tafel

MFD-verhaal een onderdeel van een groter geheel is. In Nieuwlande vindt een proces plaats waar voorzieningen, maar ook andere activiteiten, echt door het dorp zelf zijn geïnitieerd.

In **De Wolden** is het project vanaf de eerste dag voortvarend opgepakt. In maart/april gaat de poort van het kindcentrum in Ruinen officieel open. Ook in De Wolden geldt dat de actualiteit de formele rapportages heeft ingehaald. Zowel in Ruinen als Koekange zijn alweer de nodige fases afgerond. In Ruinerwold is er met name sprake van onderzoek.

Coevorden wordt momenteel van alle kanten geroemd door de manier van omgaan met de dorpen. Dat geldt ook voor het gemeentelijke voorzieningenprogramma. De ontwikkelingen in Oosterhesselen en Schoonoord lopen allebei perfect op schema. Er wordt sterk vanuit de bevolking gewerkt; veel betrokken partijen. Coevorden kende ook een pilot, namelijk een expertisecentrum voor dorpsbestuurders. Hier is de haalbaarheid onderzocht en besloten dat er geen levensvatbaarheid voor een dergelijk centrum is. Er zal wel verder gekeken worden hoe de beoogde doelstellingen op een andere manier gerealiseerd kunnen worden. De dag eindigde in Emmen, 'een gekantelde organisatie'. Dit heeft tot gevolg dat de algemene programmaleiding en de afzonderlijke projectleiding uit elkaar liggen. Desondanks blijkt ook **Emmen** veel verder dan de rapportages doen vermoeden. In Emmer-Compascuum is net het samenwerkingscontract getekend. In Zwartemeer gaat zelfs de bouw al beginnen. Allebei alweer een fase afgerond. In Veenoord/Nieuw-Amsterdam is men bezig het haalbaarheidsonderzoek af te ronden.

Tot slot kwam ik in **Noordenveld**. Hier bleek ook alles op schema te lopen. De projecten in Roderesch/Alteveer/ Steenbergen (één project) en het project in Roderwolde zijn goed vergelijkbaar. Veenhuizen kent andere partners, maar gaat ook goed door.

Ik was al enthousiast, maar ben nog enthousiaster geworden door deze Ronde van Drenthe. Waar we (als provincie Drenthe) ooit binnenkwamen omdat we een zak geld meenamen, is dit idee op veel plaatsen veranderd. Enerzijds omdat blijkt dat € 150.000,- over vier jaar helemaal niet zo'n groot bedrag is. Er gaat namelijk een veelvoud van dit bedrag om in de hele realisatie van de voorzieningen. Nee, het gemeentelijke voorzieningenprogramma, zoals gezamenlijk ontwikkeld door de provincie, de gemeente en de instellingen van het expertteam, is vooral een prikkel geweest die een aantal gemeenten nodig had om goede projecten te starten. Mooi werk!

Formele stand van zaken MFD op 1 januari 2006

Gemeente	Plaats	Fase 1*	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Midden-Drenthe	Bovensmilde MFD	☞**	☞	➔		
	Bovensmilde Zorg	☞	☞	➔		
Emmen	Emmer-Compascuum	☞	➔			
	Zwartemeer	☞	☞	➔		
	Veenoord/Nieuw-Amsterdam	➔***				
Coevorden	Oosterhesselen	☞	➔			
	Schoonoord	☞	➔			
	Expertisecentrum	➔				
De Wolden	Koekange	☞	➔			
	Ruinen	☞	➔			
	Ruinerwold	➔				
Aa en Hunze	Gasselternijveen	➔				
	Eexterveen	☞	☞	➔		
	Anloo, Anderen, Gasteren	☞	☞	➔		
	Gieterveen	☞	☞	➔		
Tynaarlo	Annen	☞	➔			
	Zeijen	➔				
	Yde	➔				
Hoogeveen	Nieuwlande	☞	☞	➔		
Westerveld	Havelte	☞	☞	➔		
	Wapse	☞	☞	☞	☞	➔
	Visie op Voorzieningen	☞	➔			
Borger-Odoorn	Nieuw-Buinen	➔				
	Valthermond	➔				
Noordenveld	Roderesch, Alteveer, Steenbergen	☞	➔			
	Roderwolde	☞	➔			
	Veenhuizen	➔				

* Fase 1: haalbaarheid / Fase 2: partners / Fase 3: programma van eisen / Fase 4: realisatie / Fase 5: samenwerken ** ☞ = afgerond *** ➔ = actueel

memoMFD is een uitgave van de provincie Drenthe.

Redactieadres:
Provincie Drenthe
Afdeling Cultuur en Welzijn
Postbus 122
9400 AC Assen